نظام‌نامه شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران(شاعا)

تاریخ تصویب	تاریخ ابلاغ	شماره نامه ابلاغ
۱۳۸۹/۰۷/۱۶	۱۳۸۹/۰۷/۱۶	–

مقدمه

بدون تردید، یکی از نیازهای ضروری توسعهٔ علم و فناوری، امکان دسترسی به آزمایشگاه‌های پیشرفته و افراد متخصص در این زمینه می‌باشد، که بتوانند به پژوهشگران خدمات لازم را ارائه کنند. از این‌رو، لازم است با همکاری دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری و شرکت‌های دولتی و خصوصی مرتبط، یک شبکه آزمایشگاهی قدرتمند ایجاد کرد که قابلیت ارائه خدمات لازم به طیف وسیعی از متقاضیان را داشته باشد.

در حال حاضر آزمایشگاه‌های زیادی در سطح کشور در درون دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی و شرکت‌های دولتی و خصوصی وجود دارند که هرکدام در سطوح و حوزه‌های مختلف به فعالیت مشغول می‌باشند؛ که بدون وجود یک منبع اطلاعاتی جامع و به‌روز در بسیار از موارد آزمایشگاه‌ها به خرید و توسعهٔ تجهیزات خود و انجام آزمایش‌های موازی می‌پردازند که موجب افزایش هزینهٔ تحقیق و توسعهٔ آن‌ها می‌شود.

ماده ۱. تعاریف و اختصارات

۱-۱. **وزارت/ وزیر علوم**: منظور وزارت/ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد.

۱-۲. **معاونت/ معاون**: منظور معاونت/ معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم می‌باشد.

۱-۳. **نظام‌نامه**: منظور "نظام نامه شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران (شاعا)" می‌باشد.

۱-٤. **ستاد**: منظورستاد ویژه توسعه آزمایشگاه‌های شبکه می‌باشد.

۱-٥. **آزمایشگاه علمی**: به مجموعه‌ای از سخت‌افزارها، نرم‌افزارها، منابع انسانی متخصص و دستورالعمل‌های مرتبط اطلاق می‌شود که در فضای کالبدی متناسب و برای انجام آزمایش‌های علمی و تحقیقاتی ایجاد و سازماندهی شده‌اند.

۱-٦. **شبکه**: منظور شبکهٔ آزمایشگاه‌های علمی کشور می‌باشد.

۱-۷. **شبکه آزمایشگاهی**: به مجموعه‌ای از آزمایشگاه‌های علمی متعامل اطلاق می‌شود که در قلمروهای مختلف جغرافیایی به صورت مستقل یا وابسته به دانشگاه‌ها، واحدهای پژوهشی، دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی و عمومی به صورت فیزیکی یا الکترونیکی، روابط و تعاملات دوسویهٔ خود را با حقوق و تکلیف معین برقرار می‌کنند.

۱-۸. **آزمایشگاه همکار**: به آزمایشگاه‌هایی گفته می‌شود که در توسعه شبکه به‌کار گرفته می‌شوند و طبق ضوابط معینی که مشخص خواهد شد، همکاری می‌نمایند.

۱-۹. **مراکز تابعه**: کلیه دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد و مراکز علمی و مؤسسات پژوهشی تابعه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱-۱۰. **مراکز وابسته**: کلیه مراکز غیردولتی و یا مراکز سایر دستگاه‌های دولتی دارای آزمایشگاه واجد شرایط عضویت در شبکه

۱-۱۱. **منطقه:** محدودهٔ جغرافیایی مشخص در کشور که یک یا چند استان با ویژگی خاص را در بر می‌گیرد و ظرفیت‌های پژوهشی مشترکی در آن ایجاد و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد. تعیین مناطق مطابق آیین‌نامه مدیریت وزارت متبوع یا بر اساس تشخیص معاونت خواهد بود.

ماده ۲. محدوده کاربرد

محدوده کاربرد این نظام مربوط به فعالیت‌های شبکه‌های آزمایشگاه های علمی در سطح کشور با هماهنگی وزارت علوم و همکاری مراکز تابعه و وابسته نظیر دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز علمی و تحقیقاتی و نیز سایر بخش‌های دولتی و خصوصی می‌باشد.

ماده ۳. بازنگری

این نظام‌نامه در دوره‌های زمانی دو ساله یا به صورت موردی با درخواست رئیس ستاد یا به پیشنهاد حداقل پنج نفر از اعضای مجمع، توسط مجمع قابل بازنگری می‌باشد و پس از تصویب مجمع تغییرات باید به تأیید وزیر برسد.

ماده ۴. چشم‌انداز

شناسایی، شبکه‌سازی و به‌اشتراک گذاری تجهیزات، توانمندی‌ها و ظرفیت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری آزمایشگاه‌های تحقیقاتی کشور به نحوی که در پایان برنامهٔ پنجم توسعه، همهٔ ظرفیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه‌های علمی کل کشور در شبکه‌های یکپارچهٔ ملی، منطقه‌ای و یا استانی قرار گیرد تا خدمات آن‌ها با کیفیت مناسب، درکوتاه‌ترین زمان و با کم‌ترین هزینهٔ ممکن در دسترس اعضای هیأت علمی، محققان و متخصصان کشور قرار گیرد.

ماده ۵. مأموریت شبکه

مأموریت شبکه عبارت است از ایجاد و توسعهٔ فضای مجازی یکپارچه با حضور کلیهٔ آزمایشگاه‌های علمی کشور به منظور تعامل و همکاری مشترک جهت ارائهٔ خدمات به کلیهٔ اعضای هیأت علمی، محققان، متخصصان و متقاضیان خدمات آزمایشگاهی کشور، با کیفیت مطلوب و با حداقل هزینه و زمان ممکن.

ماده ۶. اهداف شبکه

شبکه آزمایشگاهی به منظور ایجاد بستر مناسب برای ارائه خدمات آزمایشگاهی به پژوهشگران و استفاده بهینه از ظرفیت‌های آزمایشگاهی موجود در کشور با اهداف ذیل تشکیل می‌شود.

۱-٦. تهیهٔ شناسنامه و ایجاد بانک اطلاعاتی آزمایشگاه‌ها و فضاهای کالبدی آن‌ها (اعم از نیروی انسانی متخصص، امکانات، تجهیزات و ...)

۲-٦. بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌ها، منابع و توانمندی‌های آزمایشگاهی و بهره‌برداری بهینه اقتصادی از آن‌ها

۳-٦. فراهم آوردن امکان ارزیابی آزمایشگاه‌های شبکه و رتبه‌بندی آن‌ها (رتبه‌بندی درون‌شبکه‌ای) به منظور توسعه متوازن

٤-٦. تلاش برای استاندارد نمودن فعالیت‌های آزمایشگاهی در سطح ملی و بین‌المللی و همکاری با دستگاه‌های استانداردسازی ملی و بین‌المللی

۶-۵. تجهیز و تکمیل آزمایشگاه‌های موجود و زنجیره‌های ناقص آزمایشگاهی

ماده ۷. اصول و سیاست‌های کلی حاکم بر ایجاد شبکه

۷-۱. توجه جامع به تمامی مؤلفه‌های زیرساخت آزمایشگاهی از جمله مواد مصرفی، تجهیزات، نیروی انسانی توانمند، دانش فنی، نرم‌افزار و مدیریت

۷-۲. امکان دسترسی آسان کلیه متخصصان به خدمات آزمایشگاهی

۷-۳. توسعه همگام زیرساخت آزمایشگاهی، به موازات توسعهٔ فناوری مرتبط در کشور

۷-٤. پوشش خدمات آزمایشگاهی در تمام مراحل، از پژوهش تا تولید

۷-۵. توجه ویژه به ساخت تجهیزات و توسعه درونزای زیرساخت‌های آزمایشگاهی

۷-۶. پرهیز از سرمایه‌گذاری‌های موازی و غیربهره‌ور

۷-۷. اولویت‌دادن به استفاده بهینه، تکمیل و ارتقای ظرفیت‌های موجود نسبت به خرید تجهیزات

۷-۸. ایجاد همکاری‌های بین‌المللی در زمینه خدمات آزمایشگاهی

ماده ۸. مزایای ایجاد شبکه

۸-۱. امکان استفاده متقابل آزمایشگاه‌های عضو شبکه از امکانات یکدیگر و حداکثرسازی بهره‌برداری از منابع و توانمندی‌های علمی(سخت‌افزاری و نرم‌افزاری)

۸-۲. نهادینه کردن فرهنگ به اشتراک‌گذاری منابع و توانمندی‌های علمی و آزمایشگاهی (سخت‌افزاری و نرم‌افزاری)

۸-۳. مشارکت استادان، پژوهشگران و صاحب‌نظران در پروژه‌های تحقیقاتی مشترک

۸-٤. جلوگیری ازخریدهای غیرضروری وتکراری و درنتیجه کاهش هزینه‌های تحقیق و توسعه

۸-۵. افزایش توان خرید تجهیزات گران‌قیمت و پیچیده از طریق سرمایه‌گذاری مشترک

۸-۶. امکان ارائهٔ خدمات مطلوب‌تر به متقاضیان و پژوهشگران (اعم از دولتی و خصوصی)

۸-۷. امکان ارتباط بهتر بین مراکز علمی، صنعتی و تولیدی

۸-۸. زمینه‌سازی برای طراحی و ساخت تجهیزات مهم آزمایشگاهی در داخل کشور

۸-۹. ایجاد زمینهٔ شناسایی دقیق ظرفیت‌های منطقه‌ای برای توسعه علمی، اقتصادی و اجتماعی و در نتیجه کمک به برنامه‌ریزی و آمایش منطقه‌ای

۸-۱۰. زمینه‌سازی برای انجام پژوهش‌های مشترک در سطح سازمانی، منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی

۸-۱۱. ایجاد مطلوبیت درنحوه سرمایه‌گذاریهای ملی و بین‌المللی برای توسعه ظرفیت‌های پژوهشی

ماده ۹. ساختار شبکه

شبکه چنانکه در شکل ۱ نشان داده شده است، مجموعه‌ای از شبکه‌های آزمایشگاهی سازمانی، استانی، منطقه‌ای و ملی است که در هر سطحی با یکدیگر در ارتباط و تعامل می باشند. آزمایشگاه ها به صورت مختلف دسته‌بندی می‌شوند.

آزمایشگاه‌های عضو شبکه می‌توانند از انواع و سطوح مختلف برخوردار باشند که به تناسب خدماتی که ارائه می‌کنند از منافع شبکه برخوردار خواهند شد.

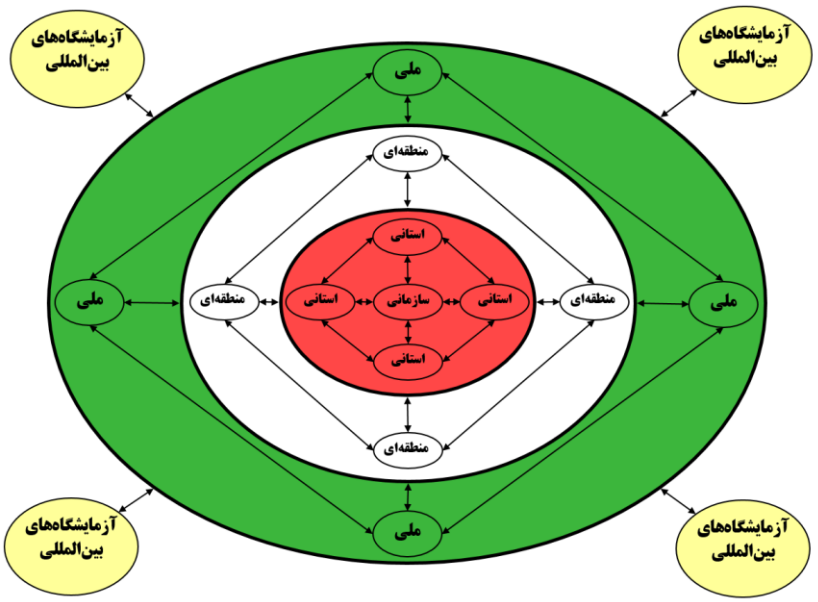

شکل ۱. الگوی مفهومی شبکهٔ آزمایشگاهی علمی

ماده ۱۰. ارکان جهت‌بخش و اجرایی شبکه

ارکان جهت‌بخش و اجرایی شبکه چنانکه در نمودار شماره ۱ دیده می‌شود، عبارتند از:

- مجمع شبکه
- ستاد شبکه
- مدیر شبکه
- دبیرخانه شبکه
- آزمایشگاه‌های عضو

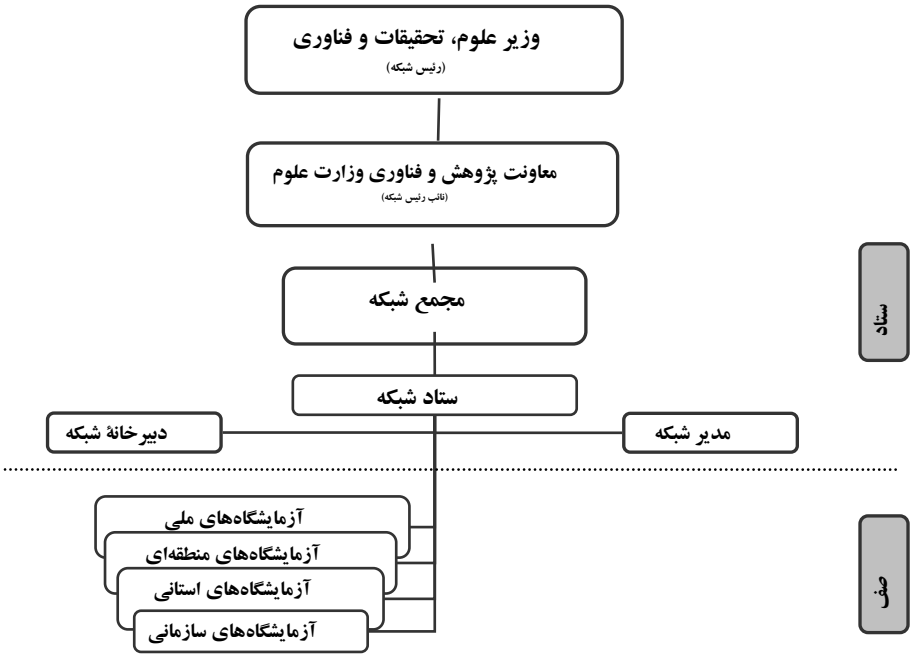

نمودار ۱. ارکان جهت‌بخش و اجرایی شبکه

تبصره ۱: راه‌اندازی شبکه پس از تدوین دستورالعمل‌های اجرایی مذکور در این نظام‌نامه و تصویب آن‌ها در مجمع شبکه، پس از تأیید وزیر و با ابلاغ معاون رسمیت خواهد یافت.

ماده ۱۱. ترکیب و شرح وظائف ارکان جهت‌بخش و اجرایی شبکه

۱۱-۱-ترکیب و نحوهٔ برگزاری جلسات مجمع شبکه به شرح زیر است:

- وزیر به عنوان رئیس مجمع
- معاون به عنوان نایب رییس مجمع
- رییس مرکز برنامه ریزی و سیاستگذاری پژوهشی به عنوان دبیر اجرایی مجمع
- مدیران آزمایشگاه‌های منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی حاضر در شبکه
- سه تا پنج نفر از مدیران آزمایشگاه‌های استانی حاضر در شبکه
- نماینده یا نمایندگانی از شبکه‌ها یا آزمایشگاه‌های همکار به تشخیص رئیس مجمع بدون حق رأی

تبصره ۱: اعضای مجمع حداکثر ۵۰ نفر خواهند بود.

۱۱-۲-مجمع سالی یک بار با حداقل دو سوم اعضای تشکیل جلسه می‌دهد. جلسات فوق العاده در صورت ضرورت و به درخواست حداقل یک سوم اعضا و تأیید رئیس مجمع، یا به تشخیص وی تشکیل می‌شود.

تبصره ۲: آیین‌نامه داخلی مجمع توسط دبیرخانهٔ ستاد تهیه و در اولین جلسه مجمع بررسی و تصویب خواهد شد.

۱۱-۳-وظایف مجمع به شرح زیر می‌باشد:

- راهبری، سیاست‌گذاری و نظارت کلان بر تشکیل و مدیریت شبکه
- بازنگری و تصویب ضوابط، الزامات، روش‌ها و رویه‌های اداره شبکه
- بازنگری در اساسنامه و آیین‌نامه‌ها جهت پیشنهاد به معاونت برای تصویب
- تصویب برنامه‌های کلان و تعیین سیاست‌ها و راهبردهای اداره شبکه
- تفویض تمام یا بخشی از اختیارات مجمع به ستاد شبکه با کسب رای اکثریت (بیش از پنجاه درصد آرا).

۱۱-۴-تا زمان تشکیل مجمع شبکه، هیأت مؤسس شبکه با ترکیب زیر مسئولیت راهبری، ساماندهی و برنامه‌ریزی شبکه را بر عهده خواهد داشت.

- وزیر به عنوان رئیس هیأت مؤسس
- معاون به عنوان نایب رئیس هیأت مؤسس
- رئیس مرکز برنامه ریزی و سیاستگذاری پژوهشی به عنوان دبیر هیأت مؤسس با حکم معاون
- ۱۵ نفر از متخصصان و صاحب‌نظران به پیشنهاد معاون و با تأیید و حکم وزیر

۱۱-۵-وظایف هیأت مؤسس، همان وظایف مجمع می‌باشد که تا زمان تشکیل مجمع حداکثر به مدت یکسال عهده دار آن خواهد بود.

۱۱-۶-ستاد شبکه متشکل از نایب رییس و پنج نفر از اعضای مجمع شبکه و دو نفر عضو علی البدل می‌باشد که توسط اعضای مجمع انتخاب و با تأیید و حکم رئیس مجمع برای مدت ۲ سال منصوب می‌شوند.

تبصره ۳: نایب رئیس مجمع، رئیس ستاد شبکه است.

تبصره ۴: چگونگی تشکیل، شرح وظایف و اداره ستاد شبکه مطابق دستورالعمل مصوب مجمع خواهد بود.

۱۱-۷-ستاد شبکه یک نفر را به عنوان مدیر شبکه انتخاب خواهد کرد که با حکم رئیس ستاد منصوب می شود.

۱۱-۸-مجمع یک نفر را به عنوان بازرس اصلی و یک نفر را به عنوان بازرس علی البدل انتخاب خواهد نمود که با تأیید و حکم رییس مجمع منصوب می‌شوند.

ماده ۱۲. تعهدات ستاد شبکه

۱۲-۱. ستاد شبکه موظف است دستورالعمل اجرایی و منشور اخلاق حرفه‌ای آزمایشگاه‌های عضو شبکه را که ضامن دستیابی به رضایت مشتریان و خدمات‌رسانی مطلوب است تدوین نماید. این اصول، مواردی همچون رعایت استانداردهای بین‌المللی کیفی و زیست محیطی، مشتری‌مداری، افزایش همکاری‌های شبکه‌ای و هم‌افزایی دانش در شبکه را شامل می‌شود.

۱۲-۲. ستاد شبکه با تهیهٔ دستورالعمل خودارزیابی آزمایشگاه‌های عضو شبکه، عملکرد شش‌ماهه و سالانهٔ آن‌ها را ارزیابی خواهد کرد. این خودارزیابی بر اساس معیارهایی نظیر خدمات آزمایشگاه، رضایت‌مندی مشتریان و ذی‌نفعان (مشتری‌مداری) و سطح همکاری‌های درون‌شبکه‌ای، و منابع انسانی انجام خواهد شد.

تبصره: مسئولیت نظارت بر خودارزیابی و اعتبار سنجی آن بر عهدهٔ ستاد شبکه می‌باشد.

۱۲-۳. پس از محاسبه امتیازها، آزمایشگاه‌ها براساس امتیاز کسب شده، رتبه‌بندی شده و رتبهٔ آن‌ها برای اطلاع بهره‌برداران اعلام خواهد شد.

۱۲-٤. ستاد شبکه حمایت‌های خود را براساس ارزیابی عملکرد و رتبه‌بندی آزمایشگاه‌ها توزیع می‌نماید.

۱۲-٥. خدمات و حمایت‌های ستاد شبکه شامل موارد زیر می‌شود:

- کمک به آموزش و توسعهٔ منابع انسانی آزمایشگاه‌های عضو شبکه
- ارائهٔ خدمات مشاوره‌ای در زمینهٔ اخذ استانداردهای مرتبط، خرید، تعمیر، و ارتقای تجهیزات و تأمین قطعات
- مدیریت دانش اعضای شبکه (شناسایی، اکتساب، توسعه و به اشتراک‌گذاری دانش و مهارت منابع انسانی)
- اطلاع‌رسانی از نحوه ارایه خدمات آزمایشگاه در پایگاه شبکه
- کمک به کالیبراسیون دوره‌ای تجهیزات و تهیهٔ استانداردهای لازم

تبصره ۵: ستاد شبکه موظف است دستورالعمل نحوهٔ حمایت از اعضای شبکه و تولیدکنندگان تجهیزات آزمایشگاهی را تدوین نماید. این دستورالعمل پس از تأیید و با ابلاغ رییس ستاد قابل اجرا خواهد بود.

۱۲-٦.مالکیت تجهیزات و دستگاه‌ها و سایر موارد موجود در آزمایشگاه‌های عضو شبکه متعلق به واحد متبوع صاحب تجهیزات است.

۱۲-۷.خریداری تجهیزات و دستگاه‌های جدید و لوازم جانبی و هزینه‌های نگهداری و آموزش کارکنان آزمایشگاه‌های عضو شبکه به یکی از روش‌های زیر خواهد بود:

- از محل اعتبارات اختصاصی واحد متبوع
- از محل درآمدهای آزمایشگاه براساس ضوابطی که ستاد شبکه معین می‌نماید.
- از محل اعتبارات عمومی و ملی وزارت علوم یا واحد متبوع و دستگاه اجرایی.

۱۲-۸. ستاد شبکه موظف است با ایجاد پایگاه اطلاع‌رسانی شبکه، اطلاعات و خدمات زیر را در اختیار اعضای شبکه، استادان، دانشجویان، پژوهشگران و مراکز پژوهشی و صنعتی و سایر ذینفعان علاقه‌مند قرار دهد:

- درخواست عضویت شبکه و اطلاعات مرتبط با خدمات و تسهیلات
- معرفی آزمایشگاه‌های معتبر و مجاز کشور و نحوهٔ ارائهٔ خدمات و ارتباط با آنها
- بانک اطلاعاتی تجهیزات و خدمات آزمایشگاه‌های عضو شبکه
- راهنمای استفاده از تجهیزات آزمایشگاهی
- معرفی مراکز آموزش نیروهای متخصص
- معرفی آزمایشگاه‌های مورد نیاز شبکه و کشور
- فهرست برترین آزمایشگاه‌های ارائه کنندهٔ خدمات
- رتبه و اعتبار آزمایشگاه‌های عضو شبکه
- فهرست برترین کارشناسان و فن‌ورزان آزمایشگاه‌های عضو شبکه به تفکیک گروه و رشته‌های علمی
- اطلاعات مدیران و کارشناسان آزمایشگاه‌های عضو شبکه (فقط نام و نام خانوادگی، میزان تحصیلات، رشتهٔ تحصیلی، توانمندی‌های برجسته و تلفن آزمایشگاه مربوط)
- معرفی مراکز تأمین وسایل و تجهیزات آزمایشگاهی. اطلاعات و سوابق نمایندگی‌ها، نشانی، نحوه عقد قرارداد با شرکت‌ها، آدرس پایگاه‌های اطلاع‌رسانی آنها و سایر موارد مرتبط.
- پیوند ارتباطی هر یک از آزمایشگاه‌های عضو شبکه
- سایرمواردی که به اقتضای تسهیلگری و الزامات همکاری، ضروری است.

۱۲-۹. ستاد شبکه موظف است بانک‌های اطلاعاتی مناسب و سامانه‌های نرم‌افزاری قدرتمندی را برای مدیریت اطلاعات شبکه (اعم از اطلاعات فیزیکی آزمایشگاه‌ها، منابع انسانی، توانمندی‌ها و زیرساخت‌ها، نتایج آزمایش‌ها، مشخصات نمونه‌های مورد آزمایش، مشخصات آزمون‌های درخواستی برای هر نمونه، مواد شیمیایی مصرفی آزمایشگاه‌ها، استانداردهای انجام آزمون، اطلاعات مشتریان و تأمین‌کنندگان قطعات و تجهیزات آزمایشگاهی و غیره) ایجاد و در سطح شبکه استقرار دهد.

ماده ۱۳. شرایط عضویت در شبکه و تعهدات آزمایشگاه‌ها

۱۳-۱. آزمایشگاه‌های علاقه‌مند به عضویت و فعالیت در شبکه موظف‌اند اطلاعات منابع، زیرساخت‌ها، توانمندی‌ها و تجهیزات آزمایشگاهی خود را به ستاد شبکه ارائه و شرایط لازم را برای ارزیابی اولیهٔ آزمایشگاه فراهم کنند و پس از پذیرش عضویت طبق "دستورالعمل عضویت و فعالیت در شبکه" عمل نمایند.

تبصره ۶: ستاد شبکه موظف است ظرف مدت سه ماه پس از تأیید و ابلاغ این نظام‌نامه دستورالعمل مذکور را تهیه و با تصویب معاونت ابلاغ نماید.

۱۳-۲. شرایط عمومی پذیرش عضویت آزمایشگاه‌ها به شرح زیر می‌باشد:

- ارایه خدمات تمام وقت
- ارایه اطلاعات دقیق از زیرساخت‌ها و توانمندی‌های خود بر اساس "دستورالعمل نحوهٔ عضویت و فعالیت در شبکه"به ستاد شبکه آزمایشگاه‌ها
- ارایه سوابق فعالیت‌ها
- آماده به کار بودن تجهیزات مرتبط
- تعهد نسبت به کالیبره بودن تجهیزات
- تعهد به ارتقا سطح توانمندی‌ها و آموزش نیروی انسانی
- تعهد به رعایت مقررات و ضوابط شبکه
- همکاری با ستاد شبکه برای انجام ارزیابی‌های دوره‌ای

۱۳-۳. ارزیابی اولیهٔ آزمایشگاه‌های متقاضی عضویت در شبکه بر اساس معیارهای زیر با تصویب ستاد شبکه و پس از تأیید رییس ستاد شبکه انجام خواهد شد.

- وجود تجهیزات مناسب و آماده به کار مرتبط
- پیشینه فعالیت پژوهشی و خدماتی در این زمینه
- وجود نیروهای کارآمد و فن‌ورزان مجرب
- پذیرش شرایط ستاد

تبصره ۷: ستاد شبکه موظف است شاخص‌ها و سنجه‌های کیفی و کمی ارزیابی اولیه را به تفصیل در "دستورالعمل نحوهٔ عضویت و فعالیت در شبکه" تعیین نماید.

۱۳-٤. آزمایشگاه‌ها می توانند پس از گذراندن یک دورهٔ آزمایشی و پس از ارزیابی و کسب امتیاز لازم، با تصویب ستاد شبکه و تأیید رییس ستاد شبکه به عنوان عضو دائمی شبکه پذیرفته می‌شوند.

۱۳-۵. آزمایشگاه‌های عضو شبکه ملزم به همکاری با ستاد شبکه برای همکاری های درون شبکه ای و انجام ارزیابی‌های دوره‌ای می باشند.

ماده ۱۴. شرایط ادامه و لغو عضویت آزمایشگاه‌ها در شبکه

۱٤-۱. آزمایشگاه‌های عضو شبکه موظفند در صورتی که به هر دلیل (اعم از خرابی تجهیزات، مشکل نیروی انسانی و...) قادر به ارائهٔ خدمات به متقاضیان خود در زمان مقرر نیستند، موضوع را حداقل تا ۴۸ ساعت قبل به دبیرخانهٔ شبکه اطلاع دهند.

۱۴-۲. آزمایشگاه‌های عضوشبکه موظف‌اند، تجهیزات خود را دردوره‌های زمانی مقتضی، کالیبره نموده و تأییدیهٔ آخرین کالیبراسیون تجهیزات خودرا به دبیرخانهٔ شبکه ارسال کنند.

۱۴-۳. آزمایشگاه‌های عضو شبکه موظفند تاریخ دقیق تحویل نتایج را به متقاضی اعلام، و در زمان مقرر نتایج را ارائه کنند.

۱۴-٤. آزمایشگاه‌های عضو شبکه موظف‌اند دقت کافی را در نگهداری نمونه‌های متقاضیان و ارائهٔ نتایج صحیح بنماید.

تبصره ۸: مسئولیت پیگیری عدم رعایت ضوابط و مقررات عضویت و فعالیت در شبکه بر عهده ستاد شبکه می‌باشد و تخلف از ضوابط و مقررات موجب ثبت عملکرد منفی در پرونده آزمایشگاه و در نهایت لغو عضویت خواهد شد.

۱۴-۵. تمدید یا لغو عضویت آزمایشگاه‌ها در شبکه منوط به کسب امتیاز لازم از ارزیابی‌های دوره‌ای می‌باشد که به پیشنهاد ستاد شبکه و پس از تأیید و ابلاغ رئیس ستاد شبکه انجام خواهد شد.

۱۴-٦. آزمایشگاه‌هایی که امتیاز لازم را در ارزیابی دوره ای کسب نکنند و یا ضوابط و مقررات عضویت و فعالیت در شبکه را رعایت ننمایند، با تصویب ستاد شبکه و پس از تأیید و ابلاغ رییس ستاد شبکه، عضویت آنها لغو خواهد شد.

ماده ۱۵. گروه‌بندی و دسته‌بندی آزمایشگاه‌ها

۱۵-۱. آزمایشگاه‌های عضو با توجه به سطح و کیفیت منابع، زیرساخت‌ها، توانمندی‌ها و خدمات ارائه شده، به چهار دستهٔممتاز، خوب، متوسط، و قابل قبول تقسیم می‌شوند.

۱۵-۲. آزمایشگاه‌های عضو شبکه از نظر گستره و قلمرو فعالیت به پنج سطح تفکیک می‌شوند:

- **بین‌المللی:** آزمایشگاه‌هایی که توسط چند کشور به صورت مشترک ایجاد شده یا خدمات آنها فقط در داخل یک کشور محدود نمی‌شود. آزمایشگاه‌هایی که بر اساس توافق اتحادیه‌های مختلف مانند اپک، اکو و یا کشورهای اسلامی ایجاد می‌شود یا در کشورهای مختلف خدمات می‌دهند و شهرت جهانی دارند از این نوع می‌باشند.
- **ملی:** آزمایشگاهی که خدمات آن در سطح ملی قابل ارائه بوده و به دلیل پیچیدگی یا گران بودن یک یا دو مورد از آنها در کشور وجود دارد.
- **منطقه‌ای:** آزمایشگاهی که خدمات آن در سطح یک منطقهٔ مشخص و متشکل از چند استان کشور قابل ارائه می‌باشد. وجود حداقل یک آزمایشگاه در هر منطقه ضروری است.
- **استانی:** آزمایشگاهی که معمولاً یکی از آنها در هر استان وجود دارد و خدمات آن در سطح همان استان ارائه می‌شود.
- **سازمانی:** آزمایشگاهی که خدمات آن در سطح سازمانی قابل ارائه می‌باشد.

تبصره۹: محدوده جغرافیایی خدمات یک آزمایشگاه ترجیحی است و نافی ارائه خدمات آن به سایر متقاضیان نمی باشد.

تبصره۱۰: میزان بزرگی، پیچیدگی و هزینه بری آزمایشگاه ها از سازمانی به بین المللی افزایش می‌یابد.

تبصره ۱۱: مرجع تعیین سطح آزمایشگاه ها با توجه به شرایط و مقتضیات زمان معاونت می‌باشد که شاخص های آن را استخراج و اعلام می‌نماید.

۱۵-۳. آزمایشگاه‌های عضو شبکه از جنبهٔ سطح و اعتبار علمی به سه دستهٔ زیر تفکیک می‌شوند:

- **آزمایشگاه مرجع:** آزمایشگاهی که نمونه‌هایی برای آزمون از آزمایشگاه‌های دیگر دریافت می‌کند که معمولاً به آزمون‌های بسیار تخصصی و پیچیده نیاز دارند و این آزمون‌ها در آزمایشگاه‌های استاندارد و معتمد قابل انجام نیست.
- **آزمایشگاه استاندارد:** آزمایشگاهی که در آن آزمایش‌ها در چارچوب استانداردهای تعریف شده توسط یک مرجع معتبر انجام می‌شود.
- **آزمایشگاه معتمد:** آزمایشگاهی که انجام آزمایش‌های معینی را برای سازمانی مشخص بر اساس استانداردهایی که برای آن تعیین می‌کند، انجام می‌دهد.

۱۵-٤. آزمایشگاه‌های عضو شبکه از نظر نوع کارکرد به سه دستهٔ زیر تفکیک می‌شوند:

- **آزمایشگاه‌های پژوهشی:** آزمایشگاه‌هایی که در آن‌ها آزمایش‌های مرتبط با یک طرح یا پروژه پژوهشی انجام می‌شود.
- **آزمایشگاه‌های آموزشی:** آزمایشگاه‌هایی که در آنها دانشجویان، پژوهشگران، فن ورزان یا کارورزان با نحوه به کارگیری تجهیزات خاص یا مشاهده پدیده‌ها و مبانی آنها تعلیم دیده و آشنا می‌شوند.
- **آزمایشگاه‌های آموزشی وپژوهشی:** آزمایشگاه‌هایی که به واسطه قابلیت تجهیزاتی و همچنین تخصص متخصصین آن، همزمان می‌توانند فعالیت آموزشی و پژوهشی داشته باشند.

ماده ۱۶. نحوه تأمین منابع مالی

۱۶-۱. تأمین منابع مدیریت و اداره شبکه: بخشی از این منابع توسط معاونت و بخش دیگر آن توسط اعضا با پرداخت حق عضویت و به شرحی که توسط مجمع تعیین خواهد شد، تأمین می‌گردد.

۱۶-۲. تأمین منابع تجهیز و توسعه آزمایشگاه ها: این منابع توسط صاحب آزمایشگاه از مبادی ذیربط با حمایت معاونت تأمین می‌شود. بخشی از این منابع توسط معاونت قابل تأمین است.

ماده ۱۷. ضوابط اجرایی

۱۷-۱. کلیه رده های ستادی و صفی در سطح وزارت علوم و مراکز تابعه موظف به همکاری با ستاد شبکه آزمایشگاهی وزارت علوم می باشند.

۱۷-۲. معاونت مطابق این نظام‌نامه موظف به سازماندهی ارکان شبکه و نظارت بر عملکرد آنها می‌باشد.

۱۷-۳. معاونت موظف به ارائه گزارش‌های سالانه یا نوبه‌ای اقدامات انجام شده در حوزه شبکه‌های آزمایشگاهی به وزیر می باشد.

۱۷-٤. معاونت اداری و مالی وزارت موظف به تأمین به موقع اعتبارات و تخصیص آن‌ها به فعالیتهای مرتبط با ستاد شبکه آزمایشگاهی درمعاونت مطابق برنامه مصوب می‌باشد.

۱۷-۵. ستاد شبکه وزارت علوم موظف است برنامه‌های لازم را جهت نگهداری وتعمیر تجهیزات، دستیابی به دانش و فناوری ساخت و توسعهٔ تجهیزات آزمایشگاهی شبکه تدوین و پس از تصویب اجرا کند.

۱۷-٦. ستاد شبکه موظف به ارائه گزارش‌های لازم به معاونت می‌باشد.

۱۷-۷. کلیه فرآیندهای کاری در شبکه آزمایشگاهی باید به تصویب ستاد شبکه و تأیید معاونت برسد.

۱۷-۸. دبیرخانه ستاد شبکه مطابق ضوابط مندرج در این نظام‌نامه موظف به ارائه نظامات، آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و شیوه‌های اجرایی مربوط به شبکه آزمایشگاهی جهت تصویب در مراجع ذی‌ربط می‌باشد.

ماده ۱۸. تعداد فصل‌ها، مواد و تبصره‌ها

این نظام‌نامه، در ۴ فصل، ۱۸ ماده و ۱۱ تبصره در تاریخ ۱۶/ ۷ /۱۳۸۹، به تصویب رسیده و مفاد آن از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می‌باشد.